

***Роль міжнародних фінансів-кредитних установ
на ринку інвестування України***

Активізацію інвестиційної діяльності пов'язують із появою на світовому ринку інвестування значущих суб'єктів у вигляді міжнародних кредитно-фінансових установ (МФКУ), зокрема:

- МФКУ, що входять у групу Світового банку (Міжнародний банк реконструкції й розвитку (МБРР), Багатостороннє агентство гарантування інвестицій (МАГІ), Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Міжнародний центр по врегулюванню інвестиційних суперечок (МЦВІС));
- багатосторонніх регіональних банків розвитку (Азіатський банк розвитку (АзБР), Африканський банк розвитку (АфБР), Міжамериканський банк розвитку (МаБР), Європейський банк реконструкції й розвитку (ЕБРР));
- групових регіональних банків розвитку (Європейський інвестиційний банк (ЕІБ), Північний інвестиційний банк (ПІБ), Міждержавний банк СНД (МТБ), Чорноморський банк торгівлі й розвитку (ЧБТР));
- цільових банків розвитку (Ісламський банк розвитку (ІБР), Міжнародний інвестиційний банк (МІБ), Міжнародний банк економічного співробітництва (МБЕС));
- Організації Об'єднаних Націй по промислому розвитку (UNIDO).
- регіональних валютно-кредитних інститутів розвитку та ін.

Що стосується ролі МФКУ на ринку інвестування України, то відзначимо, що найбільші обсяги коштів інвестують в Україну ЕБРР і МБРР, а UNIDO у значній мірі сприяє здійсненню інвестиційних проектів (розробка бізнес-планів, оцінка, аналіз і комплексний супровід інвестиційних проектів, експертна оцінка бізнесу тощо). На становлення й розвиток ринку інвестування в Україні в найбільшій мірі впливають: великі іноземні банки, що надають кредити українським підприємствам прямо або через уповноважені структури; великі іноземні банки, що здійснюють «пов'язане» кредитування підприємств під гарантії Кабі-

нету Міністрів України; міжнародні організації, що надають кредити прямо підприємствам під ліквідне забезпечення або діють через українських банків-партнерів.

При спільному фінансуванні із МФКУ приватні українські інвестори одержують цілий ряд вигід, оскільки МФКУ: забезпечує висококваліфіковану експертизу проекту й затверджує його до фінансування; як спонсор проекту забезпечує ефективне управління реалізацією проекту; знімає з приватного інвестора ризик неплатежів з боку позичальника (шляхом застосування, наприклад, застереження «крос-дефолт») тощо.

МФКУ не мають права видавати кредити на повну вартість здійснюваного інвестиційного проекту, а покривають звичайно 30-50% їх (частина видатків забезпечується за рахунок внутрішніх або інших зовнішніх джерел). Більшість МФКУ активно застосовують форму спільного фінансування інвестиційних проектів із залученням коштів офіційних і комерційних джерел, причому широко використовують різні види софінансування: фінансування в погоджених пропорціях; паралельне фінансування; синдиковане кредитування тощо.

Багатосторонні регіональні банки звичайно здійснюють інвестиційне кредитування під урядові гарантії, і частка проектів приватного сектора, що кредитується, є невеликою. На відміну від інших багатосторонніх регіональних банків, ЕБРР підтримує не стільки уряди країн-членів, скільки конкретні дрібні й середні підприємства у формі кредитування певних інвестиційних проектів, причому без урядових гарантій. Регіональні банки надають, як правило, довгострокові інвестиційні кредити на строк від 10 до 20 років по ринкових процентних ставках. Найбільш короткі строки (до 5 років) характерні для позик ЧБТР, призначених для кредитування експорту країн з метою розвитку внутрішньорегіональної торгівлі. Неєвропейські регіональні банки широко застосовують пільгове інвестиційне кредитування. Такі кредити видаються на строк до 40-50 років із процентною ставкою від 1% до 4% річних і з відстрочкою погашення кредиту й виплати відсотків до 10 років.